

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Економічний факультет
Кафедра статистики, обліку та економічної інформатики

КОНТРОЛЬ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
економічний факультет

Дніпро
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гордєєва-Герасимова Людмила Юрїївна, старший викладач кафедри статистики, обліку та економічної інформатики.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Протокол від «23» травня 2017 року № 7

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Протокол від «23» травня 2017 року № 7

ВСТУП

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, методи та інструменти здійснення контролю з урахуванням специфіки підприємств різних видів діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна перебуває у взаємозв'язку з іншими науками і вивчається одночасно з курсами: «Бухгалтерський облік», «Основи податкового обліку», «Контроль і ревізія», «Фінансовий облік», «Аналіз господарської діяльності», «Теорія фінансового контролю», «Аудит», «Судово-бухгалтерська експертиза» і т. д.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретико - методологічні засади здійснення економічного контролю в сучасних умовах.
2. Особливості організації і методики контролю за підприємствами окремих видів діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Контроль за видами економічної діяльності» – формування базових знань з особливостей здійснення контролю фінансово - господарської діяльності підприємств окремих видів економічної діяльності, набуття навичок складання планів і програм проведення контрольних заходів, що відображають особливості діяльності у торгівлі, на автотранспорті, сільгоспідприємствах, у будівництві; вміння приймати рішення в умовах зміни форм контролю та його методики, нормативних і законодавчих актів.

Основні завдання:

- вивчення студентами особливостей здійснення контролю підприємств окремих видів економічної діяльності;
- набуття студентами навичок у складанні планів контролю господарської діяльності підприємств та розв'язанні задач, що відображають специфіку фінансової діяльності підприємств торгівлі, автотранспорту, сільгоспідприємств та будівництва;
- формування навичок застосування різних форм та методів контролю фінансово-господарської діяльності підприємств в умовах зміни нормативних і законодавчих актів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методологію та методи організації економічного контролю;
- загальні принципи організації економічного контролю на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- основні нормативні і інструктивні документи, які регламентують порядок проведення заходів контролю на підприємствах та організаціях;

- особливості обліку і контролю необоротних активів та виробничих запасів, витрат та доходів, порядок формування фінансових результатів в торгівлі, автотранспорті, сільському господарстві, будівництві.

вміти:

- користуватися нормативно-правовими актами, які регламентують порядок здійснення економічного контролю;
- застосовувати прийоми та процедури контролю на практиці;
- визначати та досліджувати елементи інформаційного забезпечення економічного контролю;
- визначати порядок здійснення контролю на підприємствах різних видів діяльності;
- складати плани та програми заходів контролю з урахуванням особливостей ведення фінансово - господарських операцій на підприємствах різних видів економічної діяльності;
- розв'язувати типові завдання з контролю наявності та руху необоротних активів, запасів, розрахунків, витрат, доходів та фінансових результатів в торгівлі, автотранспорті, сільському господарстві, будівництві.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години / 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико - методологічні засади здійснення економічного контролю в сучасних умовах

Тема 1. Сутність контролю в Україні

Економічний контроль та його зміст. Фінансовий контроль як складова економічного контролю. Основні завдання та функції контролю. Загальна класифікація економічного контролю. Рівневно-організаційні форми контролю в Україні. Органи економічного контролю в Україні.

Тема 2. Предмет, методи та принципи контролю

Предмет та об'єкт контролю. Методологія контролю. Прийоми контролю. Основні принципи контролю.

Тема 3. Організація і планування контрольно-ревізійної діяльності

Поняття, сутність та принципи ревізії. Планування контрольно-ревізійної діяльності. Послідовність підготовки до ревізії та організація ревізійного процесу. Організація роботи суб'єктів контролю.

Змістовний модуль 2. Особливості організації і методики контролю за підприємствами окремих видів діяльності

Тема 4. Організація контролю роботи у торгівлі

Особливості організації торгівельної діяльності. Особливості організації обліку на торгівельних підприємствах оптової та роздрібною торгівлі. Організація контролю за станом первинного обліку на торгівельних підприємствах. Особливості організації та проведення заходів контролю оптового товарообігу. Особливості організації та проведення заходів контролю роздрібного

товарообігу. Порядок проведення контролю за достовірністю обліку і звітності на торговельних підприємствах.

Тема 5. Організація контролю роботи автотранспортних підприємств

Склад і сутність роботи автотранспортних підприємств. Особливості організації обліку на автотранспортних підприємствах. Організація контролю за станом первинного обліку на автотранспортних підприємствах. Особливості організації та проведення заходів контролю пасажирських перевезень. Особливості організації та проведення заходів контролю вантажних перевезень. Порядок проведення контролю за достовірністю обліку і звітності на автотранспортних підприємств.

Тема 6. Організація контролю на сільськогосподарських підприємствах

Особливості організації діяльності сільськогосподарських підприємств. Особливості організації бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Порядок планування контрольно – ревізійної роботи на сільськогосподарських підприємствах. Організація контролю за станом первинного обліку на сільськогосподарських підприємствах. Порядок проведення контролю суб'єктів сільського господарства. Порядок проведення контролю за достовірністю обліку і звітності на сільськогосподарських підприємствах.

Тема 7. Організація контролю у будівництві

Сутність фінансової роботи у будівельному комплексі. Особливості організації бухгалтерського обліку у системі будівництва. Стан і порядок організації системи розрахунків у будівельній індустрії. Організація розрахунків за виконані роботи у будівництві. Організація контролю за станом обліку доходів і витрат у будівельному комплексі. Порядок проведення контролю за достовірністю обліку і звітності у будівельних організаціях.

3. Рекомендована література

Нормативна:

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Бюджетний кодекс України: закон України від 08.07.2010 № 2456-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом МФУ від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність затверджене наказом МФУ від 27.06.2013 р.

№ 628. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>.

6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

7. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. №996 XIV (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996->

9. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Навчально-методична:

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.

2. Бутинець Ф.Ф., Бардаш С.В., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія. 2-ге вид. Підручник для студентів ВУЗів. – Житомир: ЖІТІ, 2009. – 512с.

3. Вітвицька Н.С., Кузьмінська О.Е. Контроль і ревізія: Навч.- метод. Посібник для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2010. – 166 с.

4. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. — 392 с.

5. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник / Гуцаленко Л.В, Дерій В.А, Коцупатрий – К.: ЦУЛ. – 2009. – 424с.

6. Дікань Л.В. Контроль і ревізія: навчальний посібник, 2-е видання, перероблене і доповнене. – ХНЕУ, 2009. – 394 с.

7. Живко З.Б. Контрольно-ревізійна діяльність: навч. посібник / З.Б. Живко, І.О. Ревак, М.О. Живко. – К.: Алерта, 2012. – 496 с.

8. Контроль і ревізія: навч. посіб. / Л.В. Дікань. — К.: Знання, 2007. — 327с.

9. Максимова В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві: навч. посіб. / В.Ф. Максимова. – Суми: Університетська книга, 2008. – 136 с.

10. Усач В.С. «Контроль та ревізія» — К.: «Знання-Прес», 2008 -358с.

11. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник/ А.В. Хмельков. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 548 с.

12. Хом'як Р.Л., Станасюк Н.С. Контроль і ревізія: Навч. посібник. — Вид-во «Магнолія 2006». — Львів, 2011. — 314 с.

13. Чернігова І.Б. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності / І.Б. Чернігова, Г.С. Дергільова, І.В. Нестеренко. – Х.: Видавництво «Форт», 2015. – 200с.

Інформаційні ресурси:

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів, у тому числі інтернет-ресурс <http://zakon.rada.gov.ua>).

2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvernad.org.ua.

3. Електронна бібліотека українських підручників. Режим доступу: <http://www.pidruchniki.ws>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- усних опитувань на практичних заняттях;
- письмових контрольних робіт;
- письмових тестових завдань;
- виконання реферативних завдань.